

**Маріупольський державний університет  
Кафедра педагогіки та освіти**



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
ВДПШ 2.4 «ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ  
ОСВІТИ»**

Освітньо-професійна програма «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти»

спеціальність 073 Менеджмент

факультет іноземних мов

2019-2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційна діяльність керівника закладу освіти» для здобувачів вищої освіти за ОС «Магістр», спеціальністю 073 Менеджмент (освітньо-професійна програма «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти»).

Розробники: **Бодик О.П.** – кандидат філол. наук, доцент кафедри педагогіки та освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та освіти

Протокол від “27” серпня 2019 року, протокол №1

Завідувач кафедри педагогіки та освіти:

  
\_\_\_\_\_  
(підпис)

(Л.В. Задорожна-Княгницька)  
(Ім'я прізвище)

© Бодик О.П., 2019 рік

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	За вибором	
Модулів: 4	Спеціальність : 073 Менеджмент (освітні програма «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти»)	<b>Рік підготовки:</b>	
Змістових модулів: 3		2-й	2-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: виконання різнорівневих професійно орієнтованих завдань		<b>Семестр</b>	
Загальна кількість годин – 90		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітній ступінь: магістр	<b>Лекції</b>	
		14 год.	4 год.
		<b>Практичні, семінарські</b>	
		16 год.	6 год.
		<b>Лабораторні</b>	
		год.	
		<b>Самостійна робота</b>	
		54 год.	74 год.
<b>Індивідуальні завдання:</b> год. 6			
Вид контролю: <b>ЗАЛІК</b>			

### Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:  
для денної форми навчання – 40/60%;  
для заочної форми – 20/80%

## 1. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета:** надання ґрунтовних знань щодо сутності інноваційної діяльності керівника закладу, сприяння підвищенню науково-практичного рівня магістрів, їх компетенції щодо управління інноваційними процесами в освіті, розвиток здібностей творчо вирішувати організаційні та виробничі завдання при впровадженні інновацій.

**Завдання:**

- 1) забезпечення розуміння цілісного процесу інноваційної діяльності керівника закладу освіти;
- 2) з'ясування сутності й змісту сучасних освітніх інновацій;
- 3) формування навичок у використанні науково-практичних методів у процесі вирішення проблем управління інноваційними процесами та проектами;
- 4) розвиток аналітичного мислення при визначенні основних показників ефективності освітніх інновацій і прийнятті рішень про оптимальний варіант інноваційного проекту;
- 5) формування знань, умінь та творчого підходу при організації та управлінні структурами інноваційного менеджменту;
- 6) озброєння технологіями управління інноваційною діяльністю педагогічного колективу в цілому та окремого педагога зокрема.

**Відповідно ОПІ інноваційна діяльність керівника закладу освіти як навчальна дисципліна сприяє досягненню таких навчальних результатів:**

Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.	РН 1
Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.	РН 2
Проектувати ефективні системи управління організаціями.	РН 3
Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.	РН 4
Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.	РН 5
Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).	РН 12
Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).	РН 13

**Відповідно ОПІ інноваційна діяльність керівника закладу освіти як навчальна дисципліна забезпечує формування та розвиток таких компетентностей:**

<b>Інтегральна</b>
--------------------

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.
<b>Загальні</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК4).</li> </ul>
<b>Спеціальні (фахові, предметні)</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів (СК1); <ul style="list-style-type: none"> <li>• Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту (СК3);</li> <li>• Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість (СК7);</li> <li>• Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію (СК9);</li> <li>• Здатність до управління закладом освіти та його розвитком (СК10).</li> </ul> </li> </ul>

### **3. Програма навчальної дисципліни**

#### *Змістовий модуль 1*

#### *Теоретичні основи інноваційної педагогічної діяльності керівника закладу освіти*

#### **Тема 1**

#### **Загальні засади педагогічної інноватики**

Сутність інноваційних тенденцій розвитку сучасної освіти. Роль інноваційних технологій як засобу виходу зі світової освітньої кризи. Коло проблем навчального закладу, на вирішення яких спрямована інноваційна діяльність.

Гуманістична спрямованість сучасних інноваційних процесів. Специфіка інноваційного навчання та його роль у розвитку самоцінної особистості. Співробітництво та співтворчість як характеристики інноваційності у процесах навчання й виховання.

Сутність сучасної педагогічної інноватики. Неоднозначність тлумачення поняття «інновація» у сучасній психолого-педагогічній літературі (А.І.Пригожий, М.І.Лапін, Ю.З.Гільбух, М.І.Дробноход, М.В.Кларін, В.А.Сластьонін, І.П.Підласий). Характеристика ознак інноваційності (просторово-часова неідентичність, актуальність, стабільність, ефективність, оптимальність, змінюваність). Характеристика результатів педагогічної творчості (педагогічні відкриття, винаходи, вдосконалення). Діалектика взаємоперетворення інновацій і традицій. Класифікація педагогічних нововведень.

**Основні поняття:** інноваційні тенденції, інноваційні технології, інноватика, співробітництво, співтворчість, ознаки інноваційності, результати інноваційності, нововведення.

## Тема 2

### Інноваційні процеси у системі освіти

Сутність поняття «інноваційний процес». Закони перебігу інноваційних педагогічних процесів (закон стереотипізації педагогічних інновацій, закон циклічного повторення, закон незворотної дестабілізації педагогічного інноваційного середовища, закон фінальної реалізації інноваційного процесу).

Характеристика принципів управління інноваційними педагогічними процесами (принцип організованої інноваційної зміни станів системи освіти; принцип переходу від стихійних механізмів перебігу інноваційних процесів до свідомо керованих; принцип інформаційної, матеріально-технічної, кадрової забезпеченості реалізації основних етапів інноваційних освітніх процесів; принцип прогнозування зворотних або незворотних структурних змін в інноваційному соціально-освітньому середовищі; принцип посилення стійкості інноваційних освітніх процесів; принцип прискорення розвитку інноваційних процесів у системі освіти).

Структура й динаміка розвитку освітніх інноваційних процесів. Характеристика мікро- та макрорівня структури освітніх інноваційних процесів. Поняття «життєвий цикл нововведення», його етапи. Типи структур інноваційних процесів (суб'єктивна, рівнева, змістова, управлінська, організаційна). Умови ефективності інноваційних педагогічних процесів.

**Основні поняття:** інноваційний процес, закони перебігу інноваційних педагогічних процесів, принципи управління інноваційними педагогічними процесами, структура інноваційного процесу.

## Тема 3

### Педагогічна технологія

Характеристика технології як науки про майстерність. Промислові та соціальні технології.

Сутність та особливості педагогічної технології. Загальнопедагогічний, предметно-методичний, локальний рівні функціонування педагогічних технологій.

Поняття технологічного процесу як системи технологічних одиниць, зорієнтованих на конкретний педагогічний результат. Поняття технологічної схеми та технологічної карти.

Структура технології навчання та її елементи (концептуальна основа, змістова частина, процесуальна частина). Класифікація педагогічних технологій за рівнем застосування, за провідним чинником психологічного розвитку, за філософською основою, за науковою концепцією засвоєння досвіду, за ставленням до дитини, за орієнтацією на особистісні структури, за типом організації та управління пізнавальною діяльністю).

Головні ознаки педагогічної технології, критерії її оцінювання.

**Основні поняття:** педагогічна технологія, рівень функціонування педагогічної технології, технологічний процес, структура технології навчання, класифікація педагогічних технологій, ознаки педагогічної технології.

## *Змістовий модуль II*

### **Системні, модульні та локальні інноваційні педагогічні технології**

#### **Тема 1**

##### **«Будинок вільної дитини». М.Монтессорі**

Життєвий та творчий шлях М.Монтессорі, розвиток її педагогічної системи.

Концептуальні засади педагогічної технології «Будинок вільної дитини» (поняття про «всмоктуючий розум», «духовний зародок», «сенсорну культуру», «основний урок», «урок номенклатури», «групи одного столика» «інститут хрещених», «штам-групу»).

Особливості змісту технології М.Монтессорі. Сутність Монтессорі-матеріалу в структурі розвитку й виховання дитини дошкільного віку, правила його використання. Аксиологічний аспект педагогічної технології М.Монтессорі. Форми організації дитячої діяльності в технології «Будинок вільної дитини» (групові уроки, індивідуальні уроки, самостійна й активна діяльність дітей). Роль педагога в реалізації основних положень технології «Будинок вільної дитини».

Реалізація положень технології М.Монтессорі у практиці сучасних дошкільних освітніх закладів

**Основні поняття:** «Будинок вільної дитини», сенсорний розвиток, «підготовлене середовище», тренувальні вправи, Монтессорі-матеріал.

#### **Тема 2**

##### **«Йєна-план-школа» П.Петерсена**

Характеристика життєвого й творчого шляху П.Петерсена.

Концептуальні положення педагогічної технології «Йєна-план» (школа як місце життя, інтеграція шкільного й сімейного дому, гуманістичні засади духовно-морального виховання дитини, обґрунтування необхідності невербальних засобів впливу, критерії комплектування шрам-груп). Характеристика основних принципів «Йєна-план-школи».

Особливості змісту технології П.Петерсена (поєднання навчання з практичною діяльністю, превалювання ігрових форм занять, використання в якості методів навчання «розмову у колі», діалог, навчальна бесіда на прогулянках та екскурсіях, парне навчання, завдання-проекти.

Актуальність педагогічних ідей П.Петерсена в сучасних умовах.

**Основні поняття:** «Йєна-план», шкільний дім, сімейний дім, шрам-група, практична діяльність, невербальні засоби впливу.

#### **Тема 3**

## **Антропософські школи Р.Штейнера**

Характеристика життєвого та творчого шляху Р.Штейнера.

Концептуальні засади вальдорфської педагогіки (ідея існування надчуттєвої дійсності, антропософія як процес розуміння й пізнання оточуючої дійсності, кармовідповідність як основний принцип виховання). Основні ідеї антропософської педагогіки Р.Штейнера. Поняття ритму дня, тижня, року як ключовий елемент системи виховання у технології антропософської школи.

Особливості змісту вальдорфської педагогіки (термін навчання, відсутність методик, підручників та оцінок, головні та когнітивні навчальні предмети, предмети художнього та мовленнєвого циклу). Характеристика ключового принципу вальдорфської педагогіки – «художнє передує інтелектуальному».

Реалізація ідей вальдорфської педагогіки в сучасній дошкільній освіті.

**Основні поняття:** вальдорфська педагогіка, антропософія, кармовідповідність, ритмічність виховання, евритмія.

## **Тема 4**

### **«Школа успіху й радості» С.Френе**

Життєвий шлях та особливості педагогічного доробку С.Френе.

Концептуальні засади педагогічної технології «Школа успіху та радості» («ядро цінностей виховання»; максимальний розвиток дитячої особистості як мета виховання; природа, праця, розумова діяльність та творчість як засоби виховання; вікова періодизація та етапи життєдіяльності дитини; ідея створення шкільного співтовариства).

Особливості змісту педагогічної технології С.Френе («нові матеріальні засоби навчання та виховання»; робота з «вільними текстами»; взаємоновчання дітей; чітке планування навчального процесу; складання тижневого індивідуального тижневого плану; використання методу проб та помилок.

Можливості використання технології «Школа успіху й радості» в умовах сучасної загальноосвітньої школи.

**Основні поняття:** «ядро цінностей виховання», життєдіяльність дитини, «вільні тексти», взаємне навчання, метод проб та помилок.

## **Тема 5**

### **«Школа для життя, через життя» Ж.-О.Декролі**

Життєвий шлях та творчі пошуки Ж.-О.Декролі.

Концептуальні засади педагогічної технології «Школа успіху й радості» (принцип антропоцентризму; вчення про центри дитячих інтересів та проблема інтересів особистості; «програма асоціативних ідей»; спостереження як елемент педагогічної технології).

Особливості змісту педагогічної технології Ж.О.Декролі (сенсорна гра як метод виховання й навчання; навчання через спостереження, його етапи; використання методики класифікування та колекціонування; етапи вивчення матеріалу – спостереження, асоціація за місцем і часом, вираження засвоєного через розвиток мовлення).



Можливості використання технології «Школа для життя, через життя» в умовах сучасної загальноосвітньої школи.

**Основні поняття:** антропоцентризм, центри дитячих інтересів, асоціативні ідеї, спостереження, сенсорна гра.

## Тема 6

### «Школа діалогу культур» В.Біблера

Життєвий шлях та творчі пошуки В.Біблера.

Концептуальні засади педагогічної технології «Школа діалогу культур» (діалогічне спілкування з попередніми формами культури; процес становлення особистості як діалог різних історичних епох; діалог як форма організації навчання та як принцип організації змісту науки, гуманізація знань).

Особливості змісту педагогічної технології В.Біблера (діалог педагога й дитини; аналогія текстів культур в якості підручника; напрями навчання: формування діалогічного мислення; формування вміння розв'язувати навчальні завдання за допомогою загальних моделей, утворення стійких та осмислених навичок); урок-діалог та особливості його проведення в межах навчання дітей різних вікових груп; роль учителя в організації «уроку-діалогу»).

Можливості використання технології «Школа діалогу культур» в умовах сучасної загальноосвітньої школи.

**Основні поняття:** діалог культур, діалогічне спілкування, діалог, урок-діалог, діалогічне мислення.

## Тема 7

### Технологія розвивального навчання

Історико-педагогічні засади проблеми розвитку особистості. Й-Г.Песталоцці як фундатор теорії «розвивального навчання». Внесок В.Виготського у теорію та практику розвивального навчання.

Розробка наукових засад розвивального навчання Л.Занковим, концептуальні засади його педагогічної технології (навчання на високому рівні складності, навчання швидким темпом, принцип провідної ролі теоретичних знань, усвідомлення школярами процесу учіння, принцип цілеспрямованої та систематичної роботи з розвитку всіх учнів).

Сутність технології особистісно-розвивального навчання Д.Ельконіна-В.Давидова (само зміна дитини як кінцева мета навчання, засвоєння головних способів дій щодо розв'язання навчальних завдань як зміст навчання, з'ясування походження понять, організація навчання від абстрактно-загального до конкретно-окремого, науково-теоретичний характер цілеспрямованої навчальної діяльності, організація пошуково-дослідницької навчальної діяльності).

**Основні поняття:** розвивальне навчання, розвиток дитини, само зміна учня, зона найближчого розвитку, пошуково-дослідницький метод навчання.

## Тема 8

### Технології раннього навчання М.Зайцева

Концептуальні засади технології раннього навчання М.Зайцева (стійкі позитивні емоції як основа навчання; ритмізація діяльності; одночасний розвиток мовлення дітей з навчанням читання; розробка методики роботи з кубиками).

Особливості змісту педагогічної технології М.Зайцева (складовий принцип навчання грамоти, гра-посібник «Кубики Зайцева», етапи навчання читання за кубиками, гра-посібник «Столик», особливості навчання математики за посібником).

Можливості використання технології раннього навчання в умовах сучасного дошкільного закладу.

**Основні поняття:** ранній розвиток дитини, навчання грамоти, кубики, складовий принцип навчання грамоти.

## Тема 9

### Технології раннього навчання Г.Домана

Концептуальні засади технології Г.Домана (обґрунтування необхідності раннього розвитку дитини як об'єктивної закономірності; розкриття засад функціонального та потенційного інтелекту дитини).

Особливості змісту педагогічної технології Г.Домана (технологія навчання дітей читати словами; своєрідність навчання дітей основам математики, його етапи; поняття про біти знань та їх категорії; реалізація принципу енциклопедичності у ранньому навчанні дітей).

Можливості використання технології раннього навчання Г.Домана в умовах сучасного дошкільного закладу.

**Основні поняття:** ранній розвиток дитини, функціональний інтелект, потенційний інтелект, біти знань, категорії знань.

## Тема 10

### Технологія розвитку творчої особистості Г.Альтшуллера

Концептуальні положення педагогічної технології розвитку творчої особистості (теорія розв'язання винахідницьких завдань; класифікація творчих завдань; формування життєвої стратегії творчої особистості; розвиток творчого мислення).

Особливості змісту педагогічної технології Г.Альтшуллера (методи й прийоми розвитку творчої особистості (колективні ігри та заняття, метод фокальних об'єктів, метод «мозкового штурму», метод синектики, метод моделювання маленькими чоловічками), умови ефективності їх використання; характеристика принципів розв'язання пізнавальних протиріч).

Можливості використання технології розвитку творчої особистості в умовах сучасного освітнього закладу.

**Основні поняття:** творча особистість, теорія розв'язання винахідницьких завдань, життєва стратегія.

## Тема 11

### Технологія фізичного виховання дітей М.Єфименка

Концептуальні засади технології «Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей» М.Єфименка («тотальний ігровий метод» як основа технології фізичного виховання М.Єфименка; характеристика професійних положень технології; формування статевої ідентифікації у процесі рухливих ігор; обґрунтування музики, кольорів, естетичного забарвлення спілкування педагога з учнями як засобів формування та розвитку дітей; розкриття значення горизонтального пластичного балету як структурного компонента технології фізичного виховання).

Особливості змісту педагогічної технології (врахування закономірностей рухового розвитку дитини у процесі організації «фізкультурної казки»; ковзально-руховий режим занять; поєднання в заняття-спектаклі високої моторної «щільності» та функціональності зі створенням позитивної емоційної атмосфери занять; особливості облаштування ігрового простору; мовне спілкування як головний інструмент педагогічного впливу вихователя).

Можливості використання технології розвитку творчої особистості в умовах сучасного освітнього закладу.

**Основні поняття:** фізичне виховання, тотальний ігровий метод, заняття-спектакль, горизонтальний пластичний балет.

### *Змістовий модуль III*

#### *Управління інноваційною діяльністю педагогічного колективу*

##### **Тема 1**

##### **Особливості інноваційної педагогічної діяльності**

Сутність інноваційної педагогічної діяльності. Експеримент як основна форма та складова інноваційної педагогічної діяльності, його структура.

Педагогічний досвід як джерело інноваційної діяльності, його критерії. Дослідницький та раціоналізаторський педагогічний досвід. Співвідносність понять «передовий педагогічний досвід», «зразковий педагогічний досвід» та «новаторський педагогічний досвід».

Цикл освоєння передового педагогічного досвіду: процес моделювання, формування моделі досвіду, створення (вирощування) досвіду; упровадження в педагогічну практику створеного досвіду.

Форми залучення педагогів до інноваційної діяльності (організація постійно діючого наукового семінару, стажування педагогів, «круглі столи», дискусії, педагогічні наради, ділові ігри з генеруванням інноваційних ідей, творча діяльність педагогів у методичних об'єднаннях, участь у науково-практичних конференціях, заняття на курсах з освоєння передового педагогічного досвіду, самостійна дослідницька діяльність, участь у колективній експериментально-дослідницькій роботі).

**Основні поняття:** інноваційна педагогічна діяльність, експеримент, передовий педагогічний досвід, цикл освоєння передового педагогічного досвіду, форми залучення педагогів до інноваційної діяльності.

## Тема 2

### Формування готовності педагогів до інноваційної педагогічної діяльності

Готовність до інноваційної діяльності як важлива якість педагога. Проблеми включення педагогів в інноваційний процес. Показники готовності педагога до інноваційної діяльності (усвідомлення потреби запровадження педагогічних інновацій у власній педагогічній практиці, інформованість про новітні педагогічні технології, знання новаторських методик роботи, зорієнтованість на створення власних творчих завдань, методик, налаштованість на експериментальну діяльність, готовність до подолання труднощів, пов'язаних зі змістом та організацією інноваційної діяльності, володіння практичними навичками освоєння педагогічних інновацій та розроблення нових).

Структура готовності педагога до інноваційної діяльності (мотиваційний, когнітивний, рефлексивний, креативний компоненти, особистісна центрація педагога).

Антиінноваційні (соціальні, психологічні, організаційні, матеріально-технічні, методичні) бар'єри в інноваційній діяльності та шляхи їх подолання. Стимулюючі та перешкоджаючі фактори інноваційної діяльності.

**Основні поняття:** готовність до інноваційної діяльності, показники готовності до інноваційної діяльності, антиінноваційні бар'єри, фактори інноваційної діяльності.

## Тема 3

### Управлінська діяльність керівника закладу освіти в контексті педагогічної інноватики

Поняття управління педагогічними інноваціями, його структури компоненти (постановка мети, планування (прийняття управлінських рішень), організація виконання рішень, контроль за результатами інноваційної діяльності, регулювання (корекція) нововведення, контроль результатів). Поняття про банк інновацій.

Оцінка результатів інноваційної діяльності. Кваліметричні вимірювання ефективності інноваційних технологій та особливості їх застосування в межах освітнього закладу. Параметри інноваційної діяльності педагога (рівень новизни, масштаб застосування, об'єкт інновації, прогноз існування інновації, наукове обґрунтування інновації, готовність педагога до запровадження інновацій, інформаційно-методична забезпеченість інновацій).

Розвиток інноваційної поведінки педагога.

**Основні поняття:** управління педагогічними інноваціями, банк інновацій, кваліметричні методи, параметри інноваційної діяльності, інноваційна поведінка.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма

	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>Модуль 1</b>												
<b>Змістовий модуль I</b>												
<b>Теоретичні основи інноваційної педагогічної діяльності керівника закладу освіти</b>												
Тема 1 Загальні засади педагогічної інноватики	6	2				4	6	2				4
Тема 2 Інноваційні процеси у системі освіти	8	2				6	8	2				6
Тема 3 Педагогічна технологія	10	2				8	10	2				8
Разом за модулем 1	24	6				18	24	6				18
<b>Змістовий модуль II</b>												
<b>Системні, модульні та локальні інноваційні педагогічні технології</b>												
Тема 1 «Будинок вільної дитини» М.Монтессорі	3					3	3					3
Тема 2 «Йєна-планшко-ла» П.Петерсена	3		2			1	3		2			1
Тема 3 Антропософські школи Р.Штейнера	3					3	3					3
Тема 4 «Школа успіху й радості» С.Френе	3					3	3					3
Тема 5 «Школа для життя, через життя» Ж.-О.Декролі	3					3	3					3
Тема 6	3	2				1	3	2				1

«Школа діалогу культур» В.Біблера												
Тема 7 Технологія розвивального навчання	4		2			2	4		2			2
Тема 8 Технології раннього навчання М.Зайцева	4	2				2	4					4
Тема 9 Технології раннього навчання Г.Домана	4		2			2	4		2			2
Тема 10 Технологія розвитку творчої особистості Г.Альтшуллера	4	2				2	4					4
Тема 11 Технологія фізичного виховання М.Єфименка	4		2			2	4					4
Разом модулем 2	38	6	8			22	38	2	6			30
<b>Змістовий модуль III</b>												
<b>Управління інноваційною діяльністю педагогічного колективу</b>												
Тема 1 Особливості інноваційної педагогічної діяльності	6	2				4	6					6
Тема 2. Формування готовності педагогів до інноваційної педагогічної діяльності	6	2				4	6		2			4
Тема 3 Управлінська діяльність керівника	6		2			4	6		2			4

закладу освіти в контексті педагогічної інноватики												
Разом за модулем 3	18	4	2			12	18		4			14
<b>Модуль 2</b>												
ІНДЗ			-	-	10	-					10	
<b>Усього годин</b>	90	14	16		10	50	90	8	10			62

### 5. Теми семінарсько-практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1	Системні педагогічні технології у сфері дошкільного виховання (технологія М.Монтессорі, технологія Р.Штейнера)	2
2	Модульні та локальні технології у сфері дошкільного виховання (технологія М.Зайцева, технологія Г.Домона)	2
3	Системні педагогічні технології у сфері середньої загальної освіти (технологія С.Френе, технологія Ж.-О.Декролі, В.Біблера, технологія розвивального навчання)	2
4	Модульні та локальні технології у сфері середньої загальної освіти (технологія Г.Альтшуллера, технологія М.Єфименка)	2
5	Формування готовності педагогів до інноваційної педагогічної діяльності	2
6	Формування готовності педагогів до інноваційної педагогічної діяльності	2
7	Управлінська діяльність керівника закладу освіти в контексті педагогічної інноватики	4
всього		16

### 7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні засади педагогічної інноватики	4
2	Інноваційні процеси у системі освіти	6
3	Педагогічна технологія	8
4	«Будинок вільної дитини» М.Монтессорі	3
5	«Йена-план-школа» П.Петерсена	1
6	Антропософські школи Р.Штейнера	3
7	«Школа успіху й радості» С.Френе	3
8	«Школа для життя, через життя» Ж.-О.Декролі	3
9	«Школа діалогу культур» В.Біблера	1
10	Технологія розвивального навчання	2

11	Технології раннього навчання М.Зайцева	2
12	Технології раннього навчання Г.Домана	2
13	Технологія розвитку творчої особистості Г.Альтшуллера	2
14	Технологія фізичного виховання дітей М.Єфименка	2
15	Особливості інноваційної педагогічної діяльності	6
16	Формування готовності педагогів до інноваційної педагогічної діяльності	4
17	Управлінська діяльність керівника закладу освіти в контексті педагогічної інноватики	4
	Разом	50

### 9. Індивідуальне завдання

*Індивідуальне навчально-дослідне завдання* – мультимедійна презентація однієї з сучасних педагогічних технологій, побудована на використанні теоретичного матеріалу та практики упровадження педагогічної технології у конкретному навчальному закладі, що готується студентом самостійно на основі знань, умінь і навичок, одержаних у процесі семінарських занять та самостійного вивчення певного навчального матеріалу.

### 10. Методи навчання

Лекції, складання графічних схем, заповнення таблиць, конспектування, написання рефератів, укладання глосарію, тестові завдання.

### 11. Методи контролю

Перевірка конспектів магістрів; співбесіда під час індивідуальних занять; консультація; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчально-дослідного завдання; експрес-опитування; залік.

### 12. Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2												Змістовий модуль №3			ІНДЗ	Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	Т13	Т14	Т15	Т16	Т17			
3	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	20	100	

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку



90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
82-89	<b>B</b>	добре	
74-81	<b>C</b>		
64-73	<b>D</b>	задовільно	
60-63	<b>E</b>		
35-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### 13. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських занять.
3. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи магістрів та виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.
4. Тестові завдання до курсу.

### 14. Рекомендована література

#### Базова

1. Баханов К. О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання історії в школі. Запоріжжя: Просвіта, 2004. 328 с.
2. Васьков Ю. В. Педагогічні теорії, технології, досвід (Дидактичний аспект). Харків : Скорпіон, 2010. 120 с.
3. Ващенко Л. М. Інновації в освіті. *Енциклопедія освіти / АПН України*; головний ред. В. Г. Кремень. К. : Юніком Інтер, 2008. 104 с.
4. Гаврилюк О.О. Розробка перспектив розвитку навчального закладу відповідно до потреб ринку праці та професійно-кваліфікаційних вимог до фахівців: Навчально-методичний посібник. Хмельницький, ХНУ: 2005. 46 с.
5. Даниленко Л. І. Менеджмент інновацій в освіті. К. : Шк. Світ, 2007. 120 с.
6. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. К.: Академвидав, 2014. 352с.
7. Падалка О. С. Педагогічні технології. К. : Вид-во «Українська енциклопедія» ім.М. П. Бажана, 2009. 252 с.
8. Петечук В.М. Особливості управління інноваційною діяльністю в закладах освіти районними/міськими методичними кабінетами. URL: <http://zakipro.org.ua/2010-01-18-13-45-02/222-2010-06-24-09-18-55>.
9. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. №12. 24 берез.
10. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні : Закон України. *Голос України*. 2003. №23. 13 лют.

11. Про інноваційну діяльність : Закон України. *Голос України*. 2002. №144. 8 верес.
12. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. №9. 28 лют.
13. Управління експериментальною діяльністю ЗНЗ / упорядкув. Н. Мурашко. К.: Шк. світ, 2007. 128 с.

#### Допоміжна

1. Борівський В. Проблеми психолого-педагогічної підготовки вчителя до роботи в сучасній школі. *Рідна школа*. 2002. № 3. С. 22-26.
2. Буркова Л. Ключ до управління: Класифікація педагогічних інновацій як елемент механізму керування інноваційним процесом в освіті. *Директор школи, ліцею, гімназії*. 2000. № 1. С. 31-37.
3. Ващенко Л. М. Педагогічна сутність та термінологічна характеристика інноваційних процесів. *Директор школи*. 2007. № 3. С 25-28. (Бібліотека управління освітою).
4. Ващенко Л. Управління інноваційними процесами. *Директор школи*. №23-24 (455-456). 2007. С.53-61.
5. Даниленко Л. Управління процесом здійснення інноваційної діяльності в системі загальної середньої освіти. *Післядипломна освіта в Україні*. 2003. № 3. С. 70-74.
6. Даниленко Л.І. Менеджмент інновацій в освіті. К. : Шк. світ, 2007. 120 с.
7. Даниленко Л. І. Педагогічні інновації в сучасній теорії і практиці. *Директор школи*. 2007. № 3. С 28-49. (Бібліотека управління освітою).
8. Єльнікова Г.В. Управлінська компетентність. *Бібліотека шкільного світу*. К.: Ред. загальнопед. 2015. 128с.
9. Заворотинська Н.М. Теоретичні питання запровадження інноваційного менеджменту в освіті. URL: <http://vuzlib.com/content/view/250/84>
10. Мисик О.С. Теоретичні засади педагогічної інноватики. *Професійна підготовка педагогічних кадрів в умовах інноваційної перебудови української національної освіти: сучасний стан, проблеми, перспективи розвитку: матеріали Міжвузівської науково-практичної конференції (11 жовтня 2007 р.)*. Хмельницький: ХГПА, 2007. 309 с.
11. Набока Л. Методи забезпечення підготовки педагога-дослідника. *Післядипломна освіта в Україні*. 2014. №3. С. 61-66.
12. Феномен Інновації: освіта, суспільство, культура: монографія / за ред. В.Г.Кременя. К.: Педагогічна думка. 2008. 472 с.

#### 15. Інформаційні ресурси

1. Библиотека Гумер – електронна бібліотека для студентів і викладачів гуманітарного профілю – Режим доступу : [http://www.gumer.info/bibliotek\\_Buks/Pedagog/index.php](http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pedagog/index.php)
2. Електронна бібліотека з педагогіки - Режим доступу : <http://nenaidesh.ru/>
3. Педагогічна бібліотека - Режим доступу : <http://pedlib.ru/>

4. Бібліотека ім. О.Сухомлинського - Режим доступу :  
<http://www.dnpb.gov.ua/>
5. Національна бібліотека імені В.І.Вернадського – Режим доступу :  
<http://nbuv.gov.ua/>
6. Науково-педагогічна бібліотека м.Миколаєва – Режим доступу :  
<http://www.library.mk.ua/>
7. Перша українська Електронна бібліотека підручників "Pidruchniki.com.ua". –  
Режим доступу : <http://pidruchniki.ws/>

